

”Either you are with us, or you are with the terrorist”

En process-spårning av den skärpta svenska terrorlagstiftningen

Abstract

The aim of the thesis is to investigate the impact of mediatization on the harshen Swedish terror law with the intention to explicate an interaction between media and politics. The analysis applies a deductive approach based on critical security studies and theories of mediatization which will adhere process-tracking as a main strategy. The process-tracking will not show any correlation since the quantitative result had a significant difference in the reporting of articles of Islamist extremism whilst reports from the Swedish dispatch and security service had reported Islamist extremism as an existential threat for the past six years. Therefore, a qualitative methodological approach will be applied to the quantitative results in order to enunciate a conclusion. The qualitative analysis of the articles reported that political actors polarize, intensify, and concretize, with the logic of media as an orientation, in order to reach out with their message. Consequently, the terror laws are assessed to have undergone mediatization in terms of the possibility to deduce a connection between the accelerated reporting in media and the terrorist attacks that hit Europe before finally landing in a harshen Swedish terror law.

Keywords: Mediatization, Critical Security, Harshen Terror Law, Process-Tracking, Quantitative Content Analysis, Qualitative Content Analysis

Antal ord: 9969

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte	2
1.2	Frågeställning.....	2
1.3	Avgränsning.....	2
1.4	Material.....	3
1.5	Bakgrund.....	4
1.5.1	Islamiska staten.....	4
1.5.2	Skärpt terrorlagstiftning.....	5
1.5.3	Terrordåd i Europa 2015.....	5
2	Teori.....	6
2.1	Teoretisk bakgrund kritisk säkerhet.....	6
2.1.1	Speech act, säkerhetisering och Köpenhamnsskolan.....	6
2.2	Teoretisk bakgrund för media och politik.....	7
2.2.1	Medierad och medialiserad politik.....	7
2.2.2	Medielogik och dagordning.....	8
2.2.3	Politisk logik och dagordning.....	9
2.2.4	Frame.....	9
2.3	Analysmodell.....	10
3	Metod.....	12
3.1	Process-spårning.....	12
3.2	Kvantitativ innehållsanalys.....	13
3.3	Kvalitativ innehållsanalys.....	13
4	Resultat och Analys.....	14
4.1	Resultat Kvantitativ innehållsanalys.....	14
4.2	Resultat Kvalitativ innehållsanalys.....	16
4.2.1	Offentliga dokument.....	16
4.2.2	Media.....	19
4.3	Analys.....	22
4.3.1	Del I. Offentliga dokument.....	22
4.3.2	Del II. Media och politik.....	23
4.4	Slutsats.....	26

5	Diskussion	28
5.1	Teoretisk reflektion.....	28
5.2	Metodisk reflektion.....	28
5.3	Empirisk reflektion.....	29
5.4	Bidrag.....	29
	Sammanfattning	30
	Referenser	31

1 Inledning

Den franska satirtidningen Charlie Hebdo utsattes för en massiv terrorattack den 7 januari 2015. Yttrandefriheten ställdes mot religionsfriheten, och attacken slog hårt mot hela den västerländska demokratin. Attacken mot Charlie Hebdo, så tillika de övriga terrorattentaten som drabbat Europa under de senaste åren är anstiftade av Islamiska staten ("Tolv döda i attack mot satirtidning", 2015). Den våldsfrämjande extremistgruppen, Islamiska staten har satt skräck i hela den västerländska samhällsordningen. Omvärlden ställs inför ett gemensamt problem när den terroriststämplade gruppen lyckats med att rekrytera uppskattningsvis uppemot 12 000 västerländska krigare (Napoleoni, 2015). Det samhälleliga problemet berörs inte enbart av de flera tusen ungdomar som låtit sig rekryteras, problematiken kvarstår i de rekryter som återvänt från krigshärden. Med motiv och vilja till att åsamka skada på hemmaplan blir återvändarna en samhällsfara.

I april 2016 stipulerade svenska makthavare om en skärpt svensk terrorlagstiftning som bland annat medför att resor med motiv till att medverka i terror ska betraktas som en brottslig handling och åläggas med stränga straff. Intresset har väckts beträffande den skärpta svenska terrorlagstiftningen med tanke på att det dröjt nästan sex år från att Sverige haft sin första självmordsbombare, till att svenska makthavare stipulerat om en skärpt terrorlagstiftning. Hot och terror har kommit att bli en naturlig del av den samtida medierapporteringen. Tidigare forskning redovisar att media kan betraktas som en oberoende institution, vars effektiva sätt att kommunicera alljämt anammats av den politiska eliten (Brommesson, Ekengren, & Oscarsson, 2014; Strömbäck, 2000). Är det således möjligt att påvisa en samverkan mellan eskalerad nyhetsrapportering och den skärpta svenska terrorlagstiftningen? Uppsatsen ämnar undersöka om den skärpta terrorlagstiftningen påverkats av medias sätt att kommunicera.

1.1 Syfte

Uppsatsens syfte är att undersöka medialiseringens inverkan på den skärpta svenska terrorlagstiftningen. Således ämnar uppsatsen studera i vilken utsträckning politiken påverkats av media. Uppsatsen ämnar spåra den skärpta terrorlagstiftningen med hjälp av medialrapportering, och årsrapporter publicerade av myndigheter vars uppgift är att skydda rikets säkerhet. Valet av att studera medias och politikernas spelrum i sakfrågan motiveras med att analysera de båda aktörernas framställning av IS-återvändare som ett hot. Rapportering från media kommer således att symbolisera den mediala plattformen, medan årsrapporter från myndigheter representerar den politiska arenan. Uppsatsen tillämpar en förklarandeansats genom att klargöra samverkan mellan media och politik. Således kommer uppsatsens frågeställning inte framhålla något allmängiltigt resultat, utan enkom framföra utsaga om det specifika fallet.

1.2 Frågeställning

Med bakgrund av detta syfte avser uppsatsens frågeställning vara enligt följande;

- Har den skärpta svenska terrorlagstiftningen genomgått en medialisering?

1.3 Avgränsning

Process-spårning avser att spåra olika möjliga förklaringsfaktorer som föranlett till det undersökta utfallet. Med hänseende till uppsatsens begränsade utrymme kommer process-spårningen endast analysera media som den möjliga förklaringsfaktorn till den skärpta terrorlagstiftningen. Analysen sker med hjälp av årsrapporter framtagna av svenska myndigheter vars uppgift är att skydda riket och dess medborgare. Uppsatsens avgränsning hänvisar tillbaka till hösten 2010 med anledning av Säkerhetspolisens beslut om att höja hotnivån från låg till förhöjd ("SÄPO", 2010 s.20). Samtidigt som Islamiska staten officiellt får sin första ledare (Napoleoni, 2015 s.35). Således har bedömning gjorts gällande att begränsa uppsatsen till perioden; 2010-12-11¹ – 2016-11-11. Avgränsningen avseende det mediala materialet är fastslaget med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys, vilken verkställdes genom Kungliga bibliotekets mediaarkiv

---

¹ Datumet för när självmordsbombaren Taimour Abdulwahab detonerade en bomb på Drottninggatan i Stockholm.

(”Sök bland svenska dagstidningar”, u.å.). Resultatet gav vid handen att uppsatsen bör rikta sökljuset mot 2015.

1.4 Material

Materialet utgår från traditionell massmedia och årsrapporter från SÄPO² och Must³. Det kan tänkas vara oundvikligt att komma fram till något annat resultat än att den skärpta terrorlagstiftningen faktiskt genomgått en medialisering, genom att enkom analysera medialt material. Således bedömde undertecknad det nödvändigt att ställa medierapporteringen i paritet till dokument framställda av den politiska arenan.

Val av myndigheter motiveras med att arbetsuppgiften i huvudsak ska vara skydd av territoriet och/eller dess medborgare. Läsning av årsrapporter under uppsatsens hela process-spåringsperiod har även tillämpats på myndigheterna; Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Nationellt centrum för terrorhotsbedömning. Följaktligen kunde undertecknad dra slutsats om att dessa myndigheter ej benämner hot och terror på ett sådant sätt som anses vara relevant för uppsatsens räkning.

Sökning av medialt material sker med hjälp av specifikt utvalda ord förknippade med terror och Islamiska staten. Orden som ligger till grund för sökningen är; islam, Islamiska staten, islamisering, terror, terrorism, extremism och radikaliserings. Samtliga ord förekommer alltså i det vardagliga språkbruket och är frekvent återkommande inom massmedia. Urvalet är icke-slumpmässigt och hämtar bäring från uppsatsens teoretiska ramverk och årsrapporter framtagna av svenska myndigheter.

Inledningsvis genomfördes den kvantitativa innehållsanalysen på hemmaplan och resulterade i 11 036 artiklar innehållande uppsatsens sökord. Samtliga artiklar är upphovsrättsskyddade, vilket enkom ges tillträde genom att personligen besöka Kungliga bibliotekets mediaarkiv. Besök i mediaarkivet genomfördes mellan 21 november och 25 november och gav möjligheten att selektera artiklar med hjälp av uppsatsens analysverktyg. När sökningen inte längre genererade någon ny information, bedömdes teoretiskt mättnad vara uppnådd.

Kungliga bibliotekets mediaarkiv är en nationell samling innehållande 400 stycken olika tidningar. Analys av tidningsartiklar sker med hjälp av kvällstidningen Expressen och morgontidningen Dagens Nyheter⁴. De båda tidningarna ägs av Bonnier AB. Valet av tidningar motiveras med att analysen frambringa en konsekvent medierapportering, då tidningarna inte står i direkt konkurrens till varandra med mål om att vinna läsarens uppmärksamhet.

---

² Säkerhetspolisen.

³ Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

⁴ Fortsättningsvis kommer Dagens Nyheter att benämnas som DN.

1.5 Bakgrund

Avsnittet avser framföra en kortare presentation av Islamiska staten, som i skrivande stund bedöms vara den organisation som utgör det största hotet mot den västerländska samhällsordningen. Därefter kommer en kort sammanfattning presenteras av den skärpta terrorlagstiftning som ligger till grund för denna uppsats. Avslutningsvis redovisas en tidsaxel som framhåller de terrorattentat som drabbat Europa under 2015.

1.5.1 Islamiska staten

Islamiska staten⁵ syftar till att återskapa en idealstat för världens alla sunnimuslimer och befria muslimerna från århundranden av förödmjukelser och rasism av otrogna⁶ i väst. Målet är att erövra ett territorium som sträcker sig från Bagdad till Israel och återspeglar det kalifat som återfanns under storhetstiden. Enligt Islamiska staten beskrivs kalifatet som sunnimuslimernas idealstat, vilket föranleder en systematisk utrensning av anhängare tillhörande andra trossamfund än salafismen⁷ (Napoleoni, 2015 s. 123 f.). IS är en mycket snabbt växande grupp och särskiljer sig från andra väpnade extremistgrupper, genom att tillskriva sina rekryter en oerhörd tillit (Napoleoni, 2015 s.14 ff.). Rekryteringen inom andra extremistgrupper som al-Nusra och al-Qaida sker med försiktighet med rädsla för att bli infiltrerade. Samtidigt som IS-ledaren Abu al-Baghdadi välkomnar samtliga rekryter, sker rekryteringen till IS med en enorm genomslagskraft (Napoleoni, 2015 s.42 ff.). Enkelheten med att ansluta sig till organisationen och utfästande av belöning vid ett återerövrande av kalifatet, ökar medlemsantalet och populariteten bland unga västerländska muslimer (Napoleoni, 2015 s.42 ff.).

Den skärpta terrorlagstiftningen avser stoppa unga svenska rekryter. Rekryterna frambringa samhällsfara när de rekryteras till att föra krig utan några tidigare kunskaper om krigföring. När de sedan återvänder till Sverige har det tillförskaffats militära förmågor och eventuellt motiv till att genomföra terrorattentat på hemmaplan.

---

⁵ Kommer fortsättningsvis att förkortas med IS, med undantag för eventuella citathänvisningar.

⁶ Islamiska statens benämning av icke-muslimer.

⁷ Förgrening inom islam som bokstavstolkar tros läran.

1.5.2 Skärpt terrorlagstiftning

I FN:s resolution 2178 från 2014 uttrycks behov av en skärpt reglering gällande terrorbrott. De punkter som kom att skärpas omfattas av; Resor med koppling till terroristhandlingar. Finansiering av resor och underlättande av resor. Straffbestämmelsen skärper både mottagande av utbildning samt resande om än försök till resande till ett land- i syfte till att planera, förbereda eller delta i terroristhandlingar- där individen i fråga saknar medborgarskap (*Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte proposition 2015/16:78, 2015 s.18 ff.*).

Lag (2002:444): Skärpning av 3§ senaste lydelse 2014:312. Den som samlar in, tillhandahåller eller tar emot pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas för en sådan resa som avses i 5b § lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet döms till fängelse i högst två år (*Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte proposition 2015/16:78, 2015 s.9 f.*).

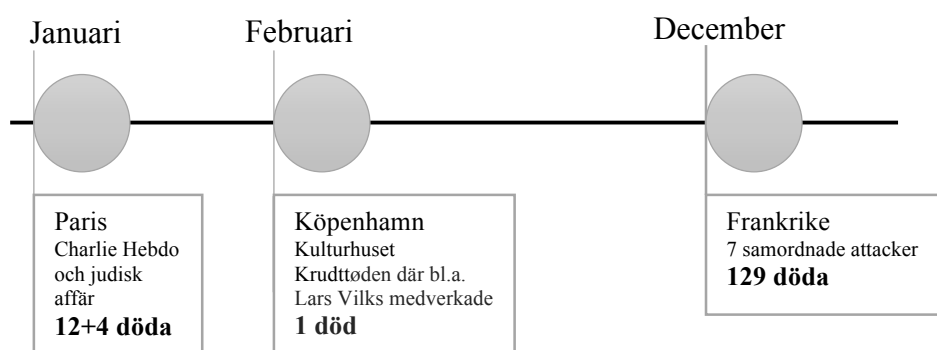
Lag (2010:299) Införande av två nya paragrafer (5a-b) i 5§;

5 a§ Den som tar emot sådana instruktioner som avses i 5§ i avsikt att använda dem för särskilt allvarlig brottslighet döms till fängelse i högst två år, om meddelandet av instruktionerna varit särskilt ägnat att främja sådan brottslighet (*Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte proposition 2015/16:78, 2015 s.11*).

5 b§ Till fängelse i högst två år döms den som reser eller påbörjar en resa till ett annat land än det land där han eller hon är medborgare i avsikt att

1. begå eller förbereda särskilt allvarlig brottslighet, eller
2. meddela eller ta emot instruktioner enligt 5 eller 5 a§ (*Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte proposition 2015/16:78, 2015 s.11 f.*).

1.5.3 Terrordåd i Europa 2015

2 Teori

Kapitlet presenterar uppsatsens teoretiska ramverk. Teorierna tar avstamp från kritisk säkerhet och medialisering.

2.1 Teoretisk bakgrund kritisk säkerhet

Den nutida säkerhetsdoktrinen är en distension mellan traditionell och kritisk säkerhetsanalys (Peoples & Vaughan-Williams, 2015 s.8). Den traditionella säkerhetsanalysen framhåller andra suveräna stater som säkerhetshot, och att territoriella gränser skyddas genom militär makt. Den kritiska skolan växte sig stark i samband med Kalla krigets slut och fungerar som ett komplement till de etablerade traditionella säkerhetsteorierna. Det nya kritiska ställningstagande utgör ett bredare perspektiv och ser bortom de suveräna staterna (Hough, 2013 s.6). I stället inkluderar det kritiska säkerhetsbegreppet icke-traditionella aktörer som potentiella hot.

2.1.1 Speech act, säkerhetisering och Köpenhamnsskolan

Köpenhamnsskolans kritiska säkerhetsteori säkerhetiserar problem genom att definiera vad som är och vad som *inte* är ett säkerhetsproblem med avstamp från speech act⁸ (Peoples & Vaughan-Williams, 2015 s.105). Speech act förstås i ljuset av hur politiska aktörer talar om ett samhällsproblem i termer av säkerhet och hot. Det är just denna kombination, om att benämna ett problem som ett säkerhetshot som leder till försök om att säkerhetisera en fråga. I det fall politiska aktörer fastställer svenska IS-återvändare som ett hot mot rikets säkerhet, tillskrivs speech act dignitet. När svenska makthavare kliver fram i samband med exempelvis terrorattentaten i Paris, och bekräftar att svenska IS-återvändare utgör ett hot mot rikets säkerhet, kommer publiken tolka tal akten som en handlingsplan för hur de svenska makthavarna tänkt bekämpa problemet. Säkerhetiseringen går från att vara icke-politiserade, till politiserad, och en del av den offentliga debatten (Peoples & Vaughan-Williams, 2015 s.95 f.). Säkerhetisering av en sakfråga tillskriver politiska aktörer möjligheten till att framhålla ett potentiellt hot som ett

---

⁸ Kan även komma att benämnas som tal akt.

existentiellt hot. För att säkerställa hotet kan politiska aktörer genomföra drastiska sanktioner, vilket under normala omständigheter hade blivit ifrågasatt.

Således mynnar speech acten ut i Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori med antaganden om att när en tillräckligt stor publik talar om något med tillräckligt mycket slagkraft kommer IS-återvändarna att betraktas som ett existentiellt hot (Peoples & Vaughan-Williams, 2015 s.95 ff.).

Teorin framhåller samhällsmedborgarna som den stora publiken. Emellertid har undertecknad gjort en distinktion om att media i detta fall kan fungera som en katalysator till att nå ut till publiken. Valet av teori motiveras av att den ger möjlighet till att studera framställandet av IS-återvändare som ett existentiellt hot mot rikets säkerhet. Teorin kommer inte ensamt frambringa något enhälligt resultat avseende uppsatsens frågeställning. Emellertid frambringar teorin vägledning till att studera om IS-återvändare genomgått en säkerhetsisering på den politiska arenan.

2.2 Teoretisk bakgrund för media och politik

Efter 9/11 har politiska aktörer i västvärlden framhållit terrorattacker som ett potentiellt hot mot hela den västerländska samhällsordningen. En process som föranlett att många Europeiska länder bedrivit en politik i syfte att fastställa och lokalisera potentiella hot, och stipulera sanktionsåtgärder i syfte att motverka dessa (Magnus Dahlstedt, 2010 s.37). Nedan presenteras olika teoretiska perspektiv som ger förståelse om den mediala och politiska dynamiken.

2.2.1 Medierad och medialiserad politik

För att förstå hur medierad politik fungerar, förutsätter det en förståelse för att kommunikation kan ske på två sätt. Det ena sättet är *interpersonell kommunikation*, där kommunikationen förmedlas direkt mellan två aktörer, genom exempelvis fysiska möten. Det andra är *masskommunikation*, vilken är enkelriktad till skillnad från den interpersonella kommunikationen, och riktas således inte till någon bestämd individ eller samhällsgrupp. Följaktligen lyckas denna typ av kommunikation nå ut till en bredare publik (Strömbäck, 2000 s.34. Min kursivering). Politik kan förstås som medierad när kommunikationskanalen mellan politiker och samhällsmedborgare domineras av media. Detta följer av att samhällsmedborgarna inhämtar sin kunskap om verkligheten via massmedia, istället för att inhämta kunskap om verkligheten genom interpersonell kommunikation (Strömbäck, 2009 s.386).

För att politik ska kunna betraktas som medialiserad förutsätter det att den först blivit medierad. Till skillnad från mediering är medialiseringen en dynamisk process och bör betraktas som en flergradig skala. Strömbäck framhåller den flergradiga skalan över medialisering av politik utifrån fyra olika dimensioner. De två första dimensionerna syftar till att studera i vilken utsträckning media utgör en

viktig informationskälla och i vilken utsträckning som media agerar självständigt i framförandet av politik. Strömbäcks två sistnämnda dimensioner syftar istället till att studera på vilket sätt media och politiska aktörer styrs av medielogiken kontra politiska logiken. Med andra ord innebär det att ju mer medialiserad politiken är desto större makt har media över den förda politiken (2009 s.389 f.). Emellertid råder det en tvetydighet över hur den flergradiga skalan över medialisering av politik bör förstås. Den mediala makten kan förstås som ett sätt varpå media kan styra samhällsmedborgarnas uppfattning om verkligheten och framhålla budskap som inte alltid återspeglar den sanna verkligheten (Strömbäck, 2009 s.387). Samtidigt tenderar media inom moderna demokratier att frivilligt underordna sig de politiska aktörerna i händelse av en nationell kris (Strömbäck, 2009 s.390).

I uppsatsen kommer analysen fokusera på Strömbäcks två sistnämnda dimensioner, vilket operationaliseras nedan. Genom att studera dynamiken mellan media och politik sett till vilken som tillskrivs mest handlingsutrymme i dagligpress, är det möjligt att studera båda dimensionerna och fastställa huruvida media haft en inverkan på den skärpta terrorlagstiftningen. Val om att inte tillämpa samtliga fyra dimensioner motiveras med att Strömbäcks (2009) två första dimensioner bedöms som irrelevanta då uppsatsen inte ämnar att studera medias påverkan på samhällsmedborgare, inte heller i det fall media ställer sig självständig i sitt arbetsförfarande gentemot politiken. Därmed har det gjorts en bedömning av att Strömbäcks (2009) två förstnämnda dimensioner tillhör historien och inte en del av den samtida diskursen.

2.2.2 Medielogik och dagordning

Medielogiken tillskrivs en snävare tolkning av den påverkan som media utgör på samhällelig- och politisk nivå, än vad som presenterades i föregående stycke. Medielogiken belyser det mediala innehållet genom de format och spelregler som återfinns inom kulturen. Dessa format kan även komma att användas av politiska aktörer för att tillförskafta utrymme i media. Det handlar framförallt om att framhålla budskap på ett förenklat sätt. Genom att bland annat exemplifiera och konkretisera händelser, anpassar politikerna sig till medias sätt att kommunicera (Brommesson m.fl., 2014 s.46).

Mediala bolag är vinstdrivande företag vilket föranleder konkurrens och kamp om läsaren. Kampen leder i sin tur till att nyhetsrapporteringen i större utsträckning handlar om att rapportera om sådant innehåll som fångar läsaren och samhällsmedborgarens uppmärksamhet och intresse. Denna kamp kan leda till att mediernas dagordning inte alltid återspeglar verkligheten, och innehållet kan istället belysas som en social konstruktion, snarare än en återspeglning av den objektiva verkligheten (Shoemaker & Reese, 1996 s.261 f.). Journalistikprofessorn Håkan Hvitfelt framhåller att medias dagordning är beroende av händelsens dignitet. En nyhet hamnar på den mediala dagordningen när en händelse chockerar publiken på ett negativt sätt, är på nära geografiskt avstånd och utspelar sig under en begränsad tidsperiod. (Strömbäck, 2000, s. s.165). Politiker kan dra nytta av denna typ av händelser och ska förstås i ljuset av

att det inte föreligger någon slump gällande vilken typ av nyhet som hamnar högst upp på den mediala dagordningen.

2.2.3 Politisk logik och dagordning

För att politiken inte ska låta sig underkastas medias kommunikativa makt, förutsätts det att den politiska logiken och dagordningen driver den politiska utvecklingen (Strömbäck, 2009, s. 389). Politisk logik ställer det politiska systemet i centrum med dess institutioner och ideologier, och på så sätt belyser sådant som är *viktigt* och *relevant* för samhällsmedborgarna (Brommesson m.fl., 2014 s.46; Strömbäck, 2009 s.389). Här är det de politiska aktörerna, och inte media som står i centrum, med hjälp av interpersonell kommunikation ges politikerna möjlighet till att framhålla sina partipolitiska budskap i sakfrågan (Brommesson m.fl., 2014 s.45 f.).

Emellertid måste den politiska dagordningen förstås i ljuset av medias dagordning. Det förefaller nämligen vara så att ingendera är tillräckligt stark för att på egen hand framföra sina budskap. Följaktligen kan relationen mellan media och politik framställas som att de båda mer eller mindre är beroende av varandra. Medan media sitter på samhällsmedborgarnas uppmärksamhet, besitter politikerna istället information som fungerar som underlag för nyhetsrapportering (Strömbäck, 2000 s.188 f.).

2.2.4 Frame

Avslutningsvis kommer frame att fungera som en operativ indikator till att framhålla kunskap om politikernas retoriska framförande av problem och hot. Frame kan betraktas som taktisk marknadsföring för politiker som ger möjlighet till att rama in en sakfråga. Sättet att tala om något underlättar för hur sakfrågan ska drivas igenom. George W Bush berömda citat; ”either you are with us, or you are with the terrorist”, framhåller hur frame på ett effektivt sätt får politiker att uppmärksamma en sakfråga som tidigare lyst med sin frånvaro. Uttalanden av denna kaliber genomgås sällan av att inte vara en del av den politiska agendan (Mintz & DeRouen, 2010 s.149 f.). Följaktligen ges politiska aktörer möjlighet att framhålla de åtgärder som önskas vidtas för att motverka det hot som nationen kan ställas inför. Politiker kan spela på samhällsmedborgarnas okunskap i politiska sakfrågor och kan således vinna försprång i agendasättning (Mintz & DeRouen, 2010 s.152).

Valet motiveras genom att teorin utvinnet kunskap om att förstå hur politiker förmår att fånga en hel nations intresse genom att ställa ytterligheter mot varandra. Frame förstärker teorin om Speech act och tillskriver större förståelse om hur politiker kan säkerhetsisera en fråga.

2.3 Analysmodell

Uppsatsen ämnar kombinera två metodologiska ansatser med två teoretiska ramverk. För att undvika motstridigheter i kombinationen av teori och metodologi förutsätter det en metodologisk och teoretisk reflektion. Teorier om medias påverkan på den politiska dagordningen är en välgrundad teori inom både mediakommunikation och statsvetenskapliga studier. Att kombinera teorier som omfattas av tvärvetenskaplig tradition med teorier om kritisk säkerhet, åskådliggör ambitioner om att kunna applicera teorierna på uppsatsens frågeställning och därmed säga något om det specifika fallet.

Analysen baseras på två stycken olika delar som tillsammans kommer besvara uppsatsens syfte och frågeställning. Del I kommer besvara uppsatsens frågeställning med hjälp av kritisk säkerhetsteori. Teorin ger vägledning om och i sådant fall hur IS-återvändare blivit säkerhetsiserade. Del II tar avstamp från det teoretiska ramverket som behandlar media och politik. Teorierna kommer att ge vägledning till att studera i det fall den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering. Sammantaget tar analysen avstamp från uppsatsens kvantitativa- och kvalitativa innehållsanalys.

I Del I analyseras årsrapporter framtagna av SÄPO och Must. För att kunna besvara uppsatsens syfte och frågeställning, avser uppsatsen studera huruvida IS-återvändare säkerhetsiserats genom att analysera årsrapporterna med utgångspunkt från kritisk säkerhetsteori. Årsrapporterna kommer att genomgå av en kvalitativ innehållsanalys och på så sätt analysera hur IS-återvändare benämns på den politiska arenan. Speech act utgör en förståelse om hur politiker kan få en icke-fråga att hamna högst upp på den politiska dagordningen och bli en del av den offentliga debatten. Teorin kommer verka i förgrunden och ge vägledning i analysen över hur den politiska arenan talat om IS-återvändare som ett existentiellt hot. Således kan teorin frambringa klarhet om den politiska arenan introducerat frågan till den offentliga debatten. Tabell 2.1. framhåller teorins centrala element, och uppsatsens analysverktyg avseende den kvalitativa innehållsanalysen av årsrapporterna.

Under Del II kommer analysens utgångspunkt vara att studera i det fall den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering. Frågeställningen kommer att besvaras genom att analysera resultatet från uppsatsens process-spårning. Således blir utgångspunkten att studera i det fall politiska aktörer använt sig av medias sätt att kommunicera som ett verktyg till att nå ut med sina budskap. Med hjälp av medielogik och politisk logik erhålls möjligheter till att analysera politiska aktörers sätt att kommunicera och om det går att förstå i ljuset av att den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering. För att kunna tillförskaffa sig en större förståelse kommer analysen av det mediala materialet baseras på centrala punkter som fastställer medias sätt att kommunicera, punkterna återfinns i tabell 2.2. Tabellen redovisar analysverktyget som kommer att ligga till grund för den kvalitativa genomgången av de mediala texterna.

Sammanfattningsvis kommer uppsatsens teorier frambringa förståelse i process-spårning av den skärpta terrorlagstiftningen.

Tabell 2.1.

Analyskategori för Säkerhetsisering

Teori	Analysverktyg
Säkerhetsisering	IS-återvändare går från att vara en icke-fråga till att bli en del av den offentliga debatten.

Tabell 2.2.

Analyskategorier för Medialiseringen

Teori	Analysverktyg
Medielogik	<p>Förenkling – Reducering av det komplexa. Alla ska förstå innehållet.</p> <p>Polarisering – Visa på motsatser.</p> <p>Intensifiering – Artiklar innehållande kraftuttryck blir mer intressanta.</p> <p>Konkretion – Lättare att skriva och ta till sig av om en konkret händelse.</p> <p>Personifiering – individnära berättelser.</p> <p>Stereotypisering – Socialt konstruerade föreställningar om generalisering.</p>
Politisk logik	Politisk ideologi och dess institutioner.

3 Metod

Uppsatsen ämnar använda process-spårning som ett övergripande metodologisk tillvägagångssätt. Därefter avser uppsatsen att använda sig av både kvantitativ- och kvalitativ innehållsanalys. Att använda två metodologiska tillvägagångssätt bedöms vara nödvändigt för att kunna besvara uppsatsens frågeställning.

3.1 Process-spårning

Process-spårning används med fördel i studier som avser att spåra en process, där det på förhand är möjligt att fastställa utfallet av beslutsfattandet (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängnerud, 2012 s.129 f.). Process-spårning ämnar att studera vilka oberoende variabler som kan tänkas ligga till grund för den skärpta terrorlagstiftningen och på så sätt ställs uppsatsens teoretiska ramverk i centrum, i sökandet av möjliga förklaringsfaktorer (Bennett & Checkel, 2015 s.5 ff.). Detta förutsätter att kritisk säkerhet förmår att peka mot observerbara implikationer varpå sättet att säkerhetsisera en fråga går från att vara icke-politiserad till politiserad (Peoples & Vaughan-Williams, 2015). Samtidigt som medialisering förmår att peka mot att politiker i större utsträckning anammat medias sätt att kommunicera som en metod till att kunna nå ut med sina budskap till samhällsmedborgarna (Strömbäck, 2009). Metodologin förmår att studera hur aktörerna tenderar att handla i en specifik situation och hur utfallet påverkar samhällsmedborgarna (Bennett & Checkel, 2015 s.7 f.)

Uppsatsen syftar till att studera den skärpta terrorlagstiftningen som den beroende variabeln. På så sätt utvinns möjlighet till att kartlägga händelseförlopp och spåra orsakssambandet som föranlett till den skärpta terrorlagstiftningen. Process-spårningen kommer att fungera som den metodologi som tillskriver legitimitet till att studera den intensiva medierapporteringen, och porträtteringen av IS-återvändare som tänkbara variabler som kan ha förorsakat en skärpt terrorlagstiftning. Uppsatsens första steg blir således att finna evidens som kan erhålla lagbundenhet mellan uppsatsens teorier och utfall. Följaktligen kommer mekanismer i händelseförloppet i form av lagstiftarens intention att tillkännages när uppsatsen får möjlighet att spåra processen. Således är process-spårning ett motiverat val till att studera händelseförloppet som föranlett till den skärpta terrorlagstiftningen.

3.2 Kvantitativ innehållsanalys

Forskning av medias dagordning förutsätter en kvantitativ innehållsanalys, vilket möjliggör sammanställning av antalet artiklar eller inslag innehållande stoff avseende det undersökta fallet (Strömbäck, 2000 s.155). Uppsatsen avser att mäta hur frekvent uppsatsens specifikt utvalda ord, förknippade med IS förekommer inom svensk medierapportering. Händelser som tillskrivs ett stort medialt utrymme kan därmed betraktas som viktiga händelser (Esaiasson m.fl., 2012 s.197).

Metodologin är anpassad till att analysera det mediala utrymme som svensk media tillskriver ord associerade med IS. En viktig iakttagelse är dock att frekventa ord inte nödvändigtvis belyser någon hegemoni. Förekomsten av ett specifikt sökord behöver inte med säkerhet belysa innehållets representativitet.

Den kvantitativa innehållsanalysen genomförs med hjälp av Kungliga bibliotekets mediaarkiv ("Sök bland svenska dagstidningar", u.å.). För att undvika osystematiska mätfel har det sammanställts en tabell⁹ som framhåller resultatet av samtliga sökord.

3.3 Kvalitativ innehållsanalys

Uppsatsens andra moment ämnar analysera det insamlade materialet med hjälp av kvalitativ innehållsanalys. Valet motiveras med att den kvantitativa innehållsanalysen inte ger tillräckligt mycket kunskap om artiklarnas egentliga innehåll. Text och kommunikation tenderar att forma samhället och dess medborgares föreställningar (Ahrne & Svensson, 2015 s.157 f.). Därav är det viktigt att studera vad som faktiskt gömmer sig bakom resultatet av den kvantitativa undersökningen. Kvalitativ innehållsanalys är fruktbar i studier som avser studera hur explanans och explanandum förhåller sig till det undersökta utfallet (Esaiasson m.fl., 2012 s.213).

Text kan analyseras på många sätt och kvalitativ innehållsanalys är ett paraplybegrepp för flertalet analysverktyg. Textanalys ämnar vara uppsatsens verktyg till att analysera artiklar publicerade av Expressen och DN, samt årsrapporter framtagna av SÄPO och Must. Textanalys erhåller möjlighet till att studera i det fall den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering.

---

⁹ Tabell 4.1. och återfinns under uppsatsens resultatkapitel.

4 Resultat och Analys

Kapitlet ämnar presentera resultatet av den insamlade empirin. Uppsatsens val av att tillämpa två metodologiska tillvägagångssätt kommer således återspegla presentationen av resultatet. Till en början kommer resultatet av den kvantitativa innehållsanalysen presenteras med hjälp av två tabeller. Efterföljande analys kommer att genomgå av en kvalitativ innehållsanalys. Resultatet tillhörande den kvalitativ innehållsanalys kommer att framföras med citathänvisningar med efterföljande kommentarer.

4.1 Resultat Kvantitativ innehållsanalys

Resultatet av den kvantitativa innehållsanalysen presenteras i sin helhet i tabell 4.1. Mätningen är genomförd vid flera tillfällen och de upprepade mätningarna framhåller liknande sökresultat. Emellertid är inte siffrorna representativa för antalet artiklar som publicerats i svensk media under den undersökta tidsperioden. Resultatet framhåller således att artiklarna tenderar att förekomma vid upprepade tillfällen. Sökning av exempelvis sökordet; ”terror” framhåller resultat om att ordet förekommer flera gånger i en och samma artikel, och på så sätt genereras fler träffar än artiklar i absoluta tal. Resultatet av den kvantitativa sökningen framhåller även att samma artikel kan förekomma vid sökning på ”radikalisering” som vid sökning på ”islam”. Med hänseende till att orden tenderar vara tätt sammankopplade med varandra bedömdes detta vara ofrånkomligt. Med anledning av att mediaarkivet inte genererar någon vidare möjlighet till att selektera artiklarna, förorsakas ett bortfall som för denna uppsats fastställs som svårbedömd.

Tabell 4.2. redovisar en sammanställning av Expressen och DN:s rapportering innehållande respektive sökord. Siffran som redovisas är procentuell och är baserad på rapporteringen från Expressen och DN i förhållande till antalet artiklar som publicerats i Sverige under 2015 innehållande uppsatsens sökord. Således omfattas tabell 4.2. av samma problematik avseende bortfall som tabell 4.1.

Tabell 4.1. Sökresultat för tidsperioden 2010-2016*

Årtal \ Sökord	2010-12-11	2011	2012	2013	2014	2015	2016-11-11
Terror	107	840	612	2452	8015	14200	11455
Terrorism	67	826	370	1038	10710	29125	28752
Islamiska staten	24	25	22	136	10464	19741	12162
Radikalisering	17	41	15	111	458	2986	2834
Extremism	44	252	282	557	2418	7104	7540
Islamisering	X	49	19	66	90	521	155
Islam	82	854	473	1579	6293	11172	8533

*Resultatet baseras på antalet sökträffar via Kungliga bibliotekets mediaarkiv innehållande 400 stycken svenska tidningar.

Tabell 4.1. redovisar en markant skillnad i antalet sökträffar, innehållande uppsatsens sökord. I många fall har antalet artiklar under 2015 mångdubblats jämförelsevis med föregående år. Följaktligen hämtar ovan resultat bäring från uppsatsens teoribildning om att händelser som tillskrivs ett stort medialt utrymme kan komma att betraktas som en viktig händelse. Resultatet erhåller en signifikant skillnad vilket även stödjer uppsatsens tes om att den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering. Resultatet motiverar uppsatsen till att rikta sökljuset mot de artiklar som publicerats under 2015.

Tabell 4.2. Sökresultat per tidskrift för tidsperiod 2015*

Tidskrift \ Sökord	Expressen	Dagens Nyheter
Terror	7	7
Terrorism	5	5
Islamiska Staten	6	8
Radikalisering	6	8
Extremism	9	7
Islamisering	4	6
Islam	10	8

*Resultatet redovisas i antal procent.

Tabell 4.2. framhåller resultat av Expressens och DN:s publikation av artiklar innehållande uppsatsens sökord. Sökningen resulterade i att de båda tidningarna sammantaget publicerat flest artiklar innehållande uppsatsens sökord, och följaktligen en likvärdig rapportering sett till antalet artiklar. Sålunda är valet motiverat till att analysera artiklar publicerade av Expressen och DN. För att kunna utvinna en större förståelse av den kvantitativa sökningen förutsätter det att artiklarna analyseras intensivt. På så sätt kommer uppsatsen utvinna evidens till att kunna besvara uppsatsens frågeställning.

4.2 Resultat Kvalitativ innehållsanalys

Resultatet utgår från myndigheterna; SÄPO- och Must vars uppgift är att skydda rikets säkerhet. Myndigheterna har olika uppdrag om att skydda riket och denna diskrepans skildras så även i årsrapporterna. SÄPO:s uppgift är att skydda rikets innersta kärna, det vill säga samhällsmedborgarna, medan Musts uppgift är att skydda de territoriella gränserna. För att kunna besvara uppsatsens frågeställning har material bestående av myndigheternas årsrapporter mellan åren 2010-2015 analyserats, samt artiklar som publicerats av Expressen och DN under 2015 innehållande uppsatsens sökord. Den kvalitativa innehållsanalysen kommer i första hand redovisa resultat från myndigheternas årsrapporter, därefter följer resultatet av tidningsartiklarna. Det analysverktyg som tillämpades under läsningen av årsrapporterna och tidningsartiklarna finns sammanställt i tabell 2.1. respektive 2.2.

4.2.1 Offentliga dokument

För att möjliggöra en process-spårning av den skärpta terrorlagstiftningen och se om den genomgått en medialisering har årsrapporter för uppsatsens hela undersökningsperiod analyserats. Genomgång av årsrapporterna analyserar i det fall IS-återvändare benämns som ett existentiellt hot mot rikets säkerhet.

Tabell 4.3. redovisar för hur citathänvisningarna för respektive myndighet i tabell 4.4. presenteras. Tabell 4.3. redovisar för att Must saknar material avseende år 2010, 2011 och 2013. Anledningen till bortfallet beror på att Must inte förrän 2012 började offentliggöra myndighetens årsrapporter. Angående 2013 benämner inte Must IS-återvändarna och/eller terror som något hot mot riket, vilket föranleder avsaknad av citathänvisning.

Tabell 4.3. Citathänvisningar från årsrapporterna

Årtal	SÄPO	Must
2010	2010:1	
2011	2011:1	
2012	2012:1	2012:2
2013	2013:1	
2014	2014:1	2014:2
2015	2015:1	2015:2

Tabell 4.4.

Kritisk säkerhetsteori med belysande citat

Årtal	Citathänvisningar
2010:1	Det finns ett antal personer som stödjer eller finansierar terrorbrott i andra länder –och detta gör de från Sverige. Av internationella konventioner följer ett folkrättsligt ansvar för Sverige att motverka sådana terrorbrott. Den terrorrelaterade verksamheten i Sverige domineras av aktörer som är motiverade av våldsbejakande islamistisk extremism (...) ("SÄPO", 2010 s.18).
2011:1	Under de senaste åren har en rad mycket allvarliga våldsbrott begåtts i Norden. Gärningsmännen har varit personer som inte tidigare uppmärksammats av Polisen (...) bombattentaten i centrala Stockholm i december 2010. Anders Behring Breivik dödade åtta personer då han detonerade en sprängladdning i centrala Oslo den 22 juli 2011. Ett par timmar senare sköt Breivik 69 personer till döds på den norska Arbeiderpartiets ungdomsläger på ön Utöya ("SÄPO", 2011 s.46).
2012:1	Säkerhetspolisen har också en uppgift att delta i det offentliga samtalet, att problem lyfts i det offentliga och diskuteras är ett effektivt sätt att bedriva kontraterrorism ("SÄPO", 2012 s.20).
2012:2	Must såg under våren 2012 över terrorhotet mot försvarsmakten. Slutsatsen blev att i juni höja hotnivån för Försvarsmakten i Sverige ett steg, från låg till förhöjt (...) Höjningen av hotnivån för Försvarsmakten i Sverige grundar sig i den allmänna utvecklingen av hotbilden som skett de senaste åren Utvecklingen innefattar en ökad aktivitet inom vissa våldsbejakande miljöer där aktiviteten bedöms vara riktad mot Sverige och svenska intressen ("Must", 2012 s.7).
2013:1	Det allvarligaste attentatshotet i Sverige i dag kommer från al-Qaidainspirerade ¹⁰ personer och grupper, som även kallas våldsbejakande islamism. Hit räknas också al-Shabaab inspirerade aktörer. I slutet av 2013 var stora delar av al-Qaidainspirerade grupperna fokuserade på Syrien (...) Några av de attentatshot som Säkerhetspolisen upptäckt i Sverige de senaste tre åren, har involverat återvändare som tidigare deltagit i våldshandlingar i utlandet ("SÄPO", 2013 s.52).
2014:1	Idag finns det personer i Sverige som stödjer terrorism i olika delar av världen. Ett betydande antal personer har också rest utomlands för att delta i träning eller strid kopplat till terrorism eller andra olagliga våldshandlingar. Säkerhetspolisen arbetar därför med att förhindra att Sverige används som bas för rekrytering (...) Terrorhotet mot Sverige och svenska intressen härstammar främst från våldsfrämjande islamism eller så kallas al-Qaidainspirerade grupperingar (...) Hotet motiveras framförallt av upplevda kränkningar av islam (...) ("SÄPO", 2014 s.32 f.).

¹⁰ SÄPO använder uttrycket för de anhängare som förespråkar en våldsam kamp mot grupper och individer som identifierats som islams fiender.

- 2014:2 De senaste fyra årens säkerhetspolitiska förändringar i Mellanöstern och Nordafrika har påverkat hotet från terrorism globalt. Det har skett en markant ökning av antalet individer som lämnar sina hemländer för att ansluta sig till väpnade grupper och terroristnätverk i konfliktområden. Vilken avsikt och förmåga som dessa individer har när det gäller att stödja, planera och utföra attentat både utomlands och i sina hemländer är en högaktuell fråga ("Must", 2014 s.11).
- 2015:1 Personer som återvänder utgör ett potentiellt hot mot Sverige. De kan ha som avsikt att gå till angrepp mot länder som Isil anser som fiender (...) Många av de som återvänder har förmåga att genomföra terroristbrott men det är endast ett fåtal som Säkerhetspolisen bedömer har avsikt att begå brott i Sverige ("SÄPO", 2015 s.40 f.).
- 2015:2 Säkerhetshot mot Sverige och Försvarsmakten kan förekomma i form av (...) terrorism och kriminalitet. Så kallad hybridkrigsföring har fått ökad betydelse i hotbilden. (...) Detta innebär i sin tur att hoten manifesterar sig på nya sätt. Därmed uppstår en ökad osäkerhet om vilka typer av hot som kan väntas i vilket skede, men också om att avgöra vad en specifik händelse indikerar för fortsättningen ("Must", 2015 s.27).

SÄPO och Must har olika ansvarsområden med ett gemensamt mål om att skydda riket och dess medborgare. Gemensamt för myndigheterna är att de under de senaste två åren varit överens om att terroristverksamhet är det största hotet riktat mot Sverige och svenska intressen (2014:1, 2014:2 och 2015:1, 2015:2). Analys av årsrapporterna framhåller resultat om att det även finns möjlighet till att påvisa skillnad i myndigheternas utformning av vad som är ett potentiellt hot (2010:1, 2011:1).

Tabell 4.4. framhåller resultat om att frågan rörande terrorhot mot Sverige inte är någon ny företeelse. Istället är det möjligt att tala om det i termer av att det skett en förskjutning i gestaltning av hot. Redan 2010 framhåller SÄPO att det finns svenskar som frivilligt lämnat Sverige för att aktivt medverka i organisationer som förespråkar islamistisk extremism (2010:1). Tabell 4.4. redovisar för hur islamistisk extremism återkommer som ett potentiellt hot, och oavsett namn och benämning tenderar dessa grupper att utgöra det största hotet mot Sverige (2010:1, 2013:1, 2014:1, 2015:1). I stället för att rikta säkerhetsåtgärder mot specifika organisationer och grupper som explicit utgör ett hot mot Sverige, fastställer SÄPO ensamagerande gärningsmän som en ny typ av säkerhetshot (2011:1). Gärningsmännen är sedan tidigare inte kända av polisen och är således mycket svåra att upptäcka. Intresset för denna typ av säkerhetshot uppmärksammades snabbt efter attentatet på Utöya 2011. År 2013 bedömer SÄPO att det allvarligaste hotet mot Sverige kommer från grupper och personer som förespråkar våldsbejakande islamism (2013:1). Således utgör ensamagerande sympatisörer av islamistisk extremism ett större hot mot Sverige när de tillåts att helt- eller delvis på egen hand planera ett attentat.

Musts främsta uppgift är att skydda Sveriges territoriella gränser, och 2012 beslutade Must att höja hotnivån för svenska försvarsmakten (2012:2). Läsning av årsrapporterna framhåller resultat om att hot kan förekomma och således vara

direkt riktade mot Sverige och svenska intressen. Must bedömer det säkerhetspolitiska läget som allvarsamt. 2014 gör Must liknande iakttagelse som SÄPO gjort 2010, med att framhålla svenska sympatisörer av islamistisk extremism som ett existentiellt hot mot riket. Svenska medborgare lämnar frivilligt Sverige till förmån för att ansluta sig till terrorverksamhet i konflikttrabbade områden (2010:1, 2014:2).

Sammanfattningsvis framhåller resultatet av det genomgångna materialet att hotbilden från islamistisk extremism inte är någon ny företeelse. Resultatet redovisar att myndigheterna bedömer hotet från islamistiska extremister som verkligt, oavsett organisationens tidigare namn- eller benämning. Den största skillnaden som den kvalitativa innehållsanalysen redovisar för, är att svensk underrättelse- och säkerhetstjänst uppmärksammat ensamagerande gärningsmän som ett nytt potentiellt hot utöver etablerade islamistiska extremistgrupper. Således bedöms de ensamagerade gärningsmännen som motiveras av islamistisk extremism vara en ännu större fara för samhället, då dessa gärningsmän sällan är kända av polisen och kan således planera terrorbrott i det dolda. Sammantaget framhåller resultatet att svensk underrättelse- och säkerhetstjänst bedömer hotet från IS-återvändare som en prioriterad fråga.

4.2.2 Media

Resultatet av den mediala rapporteringen tar avstamp från Expressen och DN. Tillsammans har de båda tidningarna under 2015 publicerat 11 036 stycken artiklar innehållande uppsatsens sökord. Till en början genomfördes en översiktlig genomgång av samtliga artiklar. När undertecknad upplevde att artiklarna inte längre genererade någon ny information, valdes 58 stycken artiklar publicerade av Expressen respektive 72 stycken artiklar publicerade av DN slumpmässigt ut för en noggrannare genomgång. Det analysverktyg som tillämpades vid genomgången återfinns i kapitel 2, tabell 2.2.

Den kvalitativa innehållsanalysen av artikelgenomgången erhåller resultat med hjälp av uppsatsens teoretiska operationalisering. Analysens första utvunna kategori tar avstamp från medielogiken. Artiklar som genomsyras av medielogik framhåller individnära berättelser med försök om att skildra verkligheten med målande berättelser. På så sätt tillskrivs medielogiken möjlighet till att kommunicera med läsaren på ett enkelt och polariserat sätt (Brommesson m.fl., 2014 s.46).

Uppsatsens andra kategorisering skildras av politisk logik och tar avstamp från att politiska aktörer framhåller förslag och förändring som ligger i linje med den partipolitiska ideologin (Brommesson m.fl., 2014 s.46; Strömbäck, 2009 s.389).

I tabell 4.5. presenteras resultatet av de genomgångna tidningsartiklarna med citathänvisningar och efterföljande kommentarer.

Tabell 4.5.

Medielogik och Politisk logik

Logik	Citathänvisningar
Medie	Vi har frågat oss vad som ska hända när dessa personer kommer hem. Mitt svar är enkelt: De ska sitta i fängelse, säger justitieminister Morgan Johansson (S) ("Terrorresor ska kriminaliseras", 2015).
Medie	För den som tar det slutgiltiga beslutet att delta i strid ska konsekvenserna vara solklara (...) Den som reser för att delta i det brutala våldet och terrorism ska veta att det väntar åtal och fängelse när de återvänder ("Lagarna mot terrorism ska utvidgas och skärpas i höst", 2015).
Medie	Alldeles för länge har naivitet varit vägledande i den svenska debatten om islamistisk terror. Den farliga tanken "det händer inte oss" blir allt svårare att tänka för allt fler; inte minst efter självmordsbombaren i Stockholm för några år sedan och attentatet i Frankrike och Danmark i år ("IS-krigare ska kunna dömas för landsförräderi", 2015).
Medie	Attackerna i Paris visar att hotbilden är reell. Som beslutsfattare har vi en skyldighet att göra vad som står i vår makt för att förhindra ytterligare död. Skärpt lagstiftning och förebyggande insatser måste därför kompletteras med åtgärder som syftar till att försvåra genomförandet av jihadresor ("Utred möjligheterna att frånta terrorismisstänkta passet", 2015).
Medie	Sverige har varit alldeles för naiva när det gäller inställningen till IS-krigare. Det är ändå ett hundratal, eller kanske flera hundra svenskar som deltar i krigförande på terroristsidan. De kommer tillbaka till Sverige så småningom, några har kommit tillbaka och är naturligtvis en mycket stor samhällsfara ("Det borde vara olagligt och belagt med mycket stränga straff att delta i terrorism", 2015).
Medie	Men terrorismen påverkar också Sveriges säkerhet och det utgör ytterligare ett skäl för kriminalisering. De människor som bor här och har valt att ansluta sig till ISIL kan utgöra ett allvarligt hot om de återvänder ("Kriminalisering av IS-stridande är nästa steg", 2015).
Medie	Vi måste orka tänka tanken att ett terrordåd kan hända i Sverige (...) De som har åkt utomlands, har motiv, har skaffat sig militär förmåga och sedan återvänder till Sverige det är klart de utgör ett hot ("Vi måste orka tänka att det kan hända här", 2015).
Politisk	Hittills har Sverige valt att fokusera vårt stöd utmed två spår: Dels för att lösa den akuta krisen vilket inte minst handlar om humanitärt stöd, dels politiskt för att nå en långsiktig lösning på de underliggande politiska problemen i regionen som har gett ISIL fotfäste. Vi har gett ett omfattande humanitärt stöd till dem som tvingas på flykt från sina hem i Syrien och Irak och vi stödjer också stabiliseringsinsatser som planeras i områden som säkras från ISIL. Vi, liksom andra, vidtar därtill åtgärder för att förhindra eventuella sympatisörer att resa till regionen i syfte att delta i terrorhandlingar eller terroristträning ("Vi vill skicka svensk väpnad styrka till insatsen i Irak", 2015).
Politisk	Regeringen kommer löpande att lägga fram konkreta förslag på insatser för att vi ska kunna stärka det demokratiska samtalet och motverka att fler hamnar i sammanhang där extremism kan slå rot och växa. Under det kommande året finns ett antal konkreta insatser från regeringen (...) ("Så förstärker vi arbetet mot våldsbejakande extremism", 2015).

Tabell 4.5. redovisar för utvunna citat från artiklar publicerade av Expressen och DN. Citaten används som bärande element, och för att kunna besvara uppsatsens frågeställning om den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering förutsätter det en närmare analys av det utvunna resultatet från den kvantitativa innehållsanalysen. Observera att den intensiva analysen av artiklarna *bara* redovisar för artiklar publicerade under 2015. Valet motiveras med att den intensiva analysen tar avstamp från den kvantitativa undersökningen som redovisar för att det publicerats flest artiklar innehållande uppsatsens sökord under denna tidsperiod.

Tabell 4.5. klargör för de citat som präglas av medielogik respektive politisk logik. Således redovisar tabellen för att fler citat genomsyras av medielogik, vilket återspeglar nyhetsrapporteringen från politiska aktörer i stort. Resultatet erhåller att medielogik tillskrivs vara det dominerande sättet att kommunicera ut samhällsviktig information på. Politikerns sätt att kommunicera med samhällsmedborgare behöver nödvändigtvis inte omfattas av politisk logik. Tvärtom hämtar resultatet bäring från uppsatsens teoretiska ramverk om att politiker kan komma att använda sig av medias sätt att kommunicera som ett medel till att nå samhällsmedborgarna. Analysen av artiklarna framhåller resultat om att politiska aktörer i större utsträckning anammat element från medielogiken än politisk logik i sitt sätt att kommunicera, vilket fortsatt ger bäring till uppsatsens tes om att den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering.

Resultatet av den kvalitativa innehållsanalysen gav vid handen att politiska aktörer tenderar att tillämpa enkel kommunikation. Analysen av det genomgångna materialet utvinnet resultat om att politiker på ett enkelt sätt skildrar och exemplifierar terrorattentaten i Europa. På så sätt framhåller politiker utsaga över hur Sverige fördömer all form av terror. Artiklar som genomgås av medielogik erhåller resultatet över hur politiker tenderar spetsa sitt budskap i den riktning som de önskar genom att framhålla en polariserad bild av verkligheten. Den intensiva läsningen framhåller resultat om att politiker tenderar tillämpa en förenklad, intensiv och konkret kommunikation genom att illustrera i vilken riktning Sverige riskerar att gå om inte lagstiftningen ses över.

Citaten som utvinns som politisk logik skildrar hur politiska aktörer framhåller den partipolitiska ideologin som ett sätt att skydda riket. Inom ramen för de artiklar som domineras av politisk logik identifieras demokratins rättighetskatalog som central. Rättigheter med att få framföra sin åsikt i både tal och skrift ställs i paritet till rättigheterna med att få utöva sin religion utan att riskera kränkning. Bekämpa terror och extremism förutsätter ett löpande institutionellt arbete om förslag på förändring för hur politiker på bästa sätt ska skydda samhällsmedborgarna.

Kategoriseringen frambringa en möjlighet till att påvisa skillnader i rapporteringen mellan medielogik och politisk logik. Således ligger kategoriseringarna till grund för analysen och på så sätt kan slutsats dras om den skärpta terrorlagstiftningen har genomgått en medialisering.

4.3 Analys

Kommande analysavsnitt tar avstamp från uppsatsens teoretiska ramverk; kritisk säkerhet samt media och politik. Tillämpningen bedöms vara relevant vid prövning av teori och empiri, med anledning av uppsatsens deduktiva ansats.

4.3.1 Del I. Offentliga dokument

Den kritisk säkerhetsteorin bedömer att hot med stor sannolikhet kan komma inifrån staten (Hough, 2013 s.6 f.). På så sätt omfamnar teorin ett bredare och djupare perspektiv av säkerhet. Hur något kan komma att uppfattas som samhällsfarligt beror således på vilken aktör som talar om hotet. Speech act framhåller talet och språkets makt som ett sätt varpå politiska aktörer kan säkerhetisera IS-återvändare. När politiker talar om ett problem i termer av ett existentiellt hot genomgår problemet en så kallad säkerhetisering. IS-återvändarna går från att vara en icke-fråga till att bli en prioriterad sakfråga och en del av den offentliga debatten (Peoples & Vaughan-Williams, 2015 s.95 f.).

Analysen av myndigheternas årsrapporter redovisar för att IS-återvändare *inte* ska betraktas som ett nytt fenomen. Den kvalitativa innehållsanalysen av årsrapporterna ger kännedom om att den politiska arenan fastställt en hotbild som bedöms komma inifrån staten, från personer hemmahörande i Sverige. Personerna betraktas som ett hot genom att de frivilligt lämnat Sverige i syfte att ansluta sig till aktörer som förespråkar islamistisk extremism (2010:1, 2014:2).

Trots att den politiska arenan talat om IS-återvändare som ett existentiellt hot sedan 2010, utvinner inte analysen något samband mellan det utvunna resultatet från den kvantitativa innehållsanalysen av det mediala materialet och resultatet av den kvalitativa innehållsanalysen av årsrapporterna. Således återspeglar inte myndigheternas rapportering av IS-återvändare som ett existentiellt hot, den rapportering som skett via media. Det finns en distinktion mellan graden av rapportering i media och myndigheternas sätt att porträttera IS-återvändarna. I resultatet av den kvantitativa undersökningen framkommer det en signifikant skillnad i antalet artiklar innehållande uppsatsens sökord, vilket inte ställs i direkt samklang med den porträttering som SÄPO och Must fastställt om hot och terror. Således har den politiska arenan tillåtits att på egen hand tala om IS-återvändare som ett hot. Analysen av myndigheternas årsrapporter finner avsaknad av evidens till att den politiska arenan förmått att prioritera IS-återvändare i den offentliga debatten. Med andra ord talade myndigheterna om IS-återvändare som ett potentiellt hot långt innan sakfrågan introducerades in i den offentliga debatten. Sammanfattningsvis redovisar analysen för ett glapp mellan 2010, när SÄPO i första hand benämnde islamistisk extremism som ett hot mot riket till, 2015 när frågan intensifierades och introducerades i media.

För att bättre förstå hur detta hänger samman bedöms det vara nödvändigt att genomföra en grundläggande analys av det kommunikativa samspelet mellan media och politik.

4.3.2 Del II. Media och politik

Medialisering av politik är en dynamisk process där kommunikationskanalen mellan samhällsmedborgare och politik går via media (Strömbäck, 2009). Politikens sätt att kommunicera har traditionellt skett via interpersonell kommunikation. Uppsatsen redovisar för att politiker i allt större utsträckning anammat masskommunikation, och således kan den politiska kommunikationen betraktas som förändrad. Det som särskiljer de båda kommunikationssätten åt, är att masskommunikation tillskrivs vara enkelriktad och används med fördel för att nå en bredare publik (Strömbäck, 2000). Under uppsatsens teorikapitel nämns den distinktion som gjorts gällande att media betraktas som den aktör, vilken fungerar som en katalysator till att kunna nå ut till samhällsmedborgarna. Iakttagelsen hämtar bäring från Strömbäck (2000) som redovisar för att ingendera av politiken och media är tillräckligt stark till att på egen hand framföra sina budskap. Iakttagelsen motiveras vara nödvändig för att kunna följa resonemanget huruvida den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering, eller ej.

Den analyserade empirin redovisar för en skillnad i porträtteringen av IS-återvändare som ett hot mot riket. Uppsatsens kvalitativa innehållsanalys redovisar att den politiska arenan betraktat islamistisk extremism som ett hot mot Sverige och svenska intressen under de senaste sex åren.

Det finns ett antal personer som stödjer eller finansierar terrorbrott i andra länder –och detta gör de från Sverige. Av internationella konventioner följer ett folkrättsligt ansvar för Sverige att motverka sådana terrorbrott. Den terrorrelaterade verksamheten i Sverige domineras av aktörer som är motiverade av våldsbejakande islamistisk extremism (...) ("SÄPO", 2010 s.18).

Utlåtanden av detta slag sker dock utan något egentligt gehör från den samtida offentliga mediedebatten. Analys av nyhetsrapporteringen redovisar för att det sammanlagt publicerades 3 228¹¹ stycken artiklar innehållande uppsatsens sökord under samma tidsperiod som SÄPO betraktat islamistisk extremism som ett hot mot Sverige (2010:1). För att kunna besvara uppsatsens frågeställning om den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering, är det viktigt att förstå den eskalerande nyhetsrapportering som den kvantitativa innehållsanalysen redovisar för. Antalet artiklar som publicerades i början av uppsatsens undersökningsperiod ska ställas i paritet till de 84 849 stycken nyhetsartiklar som publicerades under 2015. Observera att analysen av SÄPO och Musts årsrapporter inte redovisar för någon förändring i rapporteringen av hot riktade mot Sverige och svenska intressen. Med andra ord sker rapporteringen från den politiska arenan med samma dignitet som den gjorts under uppsatsens hela undersökningsperiod. Istället visar den kvantitativa innehållsanalysen för att antalet publicerade artiklar mellan 2010-12-11 och 2015-12-31 ökat med 2 628 procent.

---

¹¹ Resultatet baseras på antalet artiklar som publicerats mellan perioden; 2010-12-11 – 2011-12-21.

Den accelererande rapporteringen är möjlig att förstå i ljuset av de terrorattentat som drabbade Europa under 2015. När politiker kliver fram i den offentliga debatten i samband med ett terrorattentat, tillskrivs de politiska budskapen dignitet. Den signifikanta ökningen av den mediala rapporteringen analyseras fördelaktigt med en intensiv analys. Den intensiva läsningen av artiklarna leder fram till att en stor andel av de artiklar som publicerats av Expressen och DN under 2015 är skrivna av svenska makthavare. Således kan slutsats dras om att politiker använt sig av masskommunikation som ett sätt att nå publiken.

Medielogik tillhandahåller verktyg för att analysera på vilket sätt politiker framhåller sina budskap.

Alldeles för länge har naivitet varit vägledande i den svenska debatten om islamistisk terror. Den farliga tanken ”det händer inte oss” blir allt svårare att tänka för allt fler; inte minst efter självmordsbombaren i Stockholm för några år sedan och attentatet i Frankrike och Danmark i år (”IS-krigare ska kunna dömas för landsförräderi”, 2015)¹².

---

¹² Den här typen av resonemang förekommer i ytterligare tidningsartiklar som presenteras enligt nedan;
”Vi måste orka tänka att det kan hända här” 12 januari 2015, Dagens Nyheter.
”Så vill vi utveckla Moderaternas politik” 14 januari 2015, Dagens Nyheter.
”Det borde vara olaglig och belagt med mycket stränga straff att delta i terrorism” 21 januari 2015, Expressen.
”Utred möjligheten att frånta terrorismstänkta passet” 26 januari 2015, Dagens Nyheter.
”Stort behov förebygga radikaliserings i Sverige” 16 februari 2015, Dagens Nyheter.
”Rädslan: Det kan ske här” 17 februari 2015, Expressen.
”Sverige får råd av FBI i kampen” 19 februari 2015, Expressen.
”Skärp hanteringen av pass för att förebygga terrorresor” 21 februari 2015, Dagens Nyheter.
”Kampen mot Extremismen brådskar” 23 februari 2015, Expressen.
”Dags att agera mot svenska Syrienkrigare” 2 mars 2015, Expressen.
”Skärp lagarna mot terrorfinansiering” 22 mars 2015, Expressen.
”Samarbete med religiösa ledare vände trenden i danska Århus” 28 mars 2015, Dagens Nyheter.
”Ut ur skuggorna” 9 april 2015, Expressen.
”Svenskar kan nå toppen inom IS” 18 april, Dagens Nyheter.
”Sahlin kritisk efter IS-program” 23 april 2015, Expressen.
”Nordiska regeringar i avtal mot extremismen” 29 april 2015, Expressen.
”Terrorforskar: Det är tragiskt” 20 maj 2017, Dagens Nyheter.
”Kriminalisering av IS-stridande är nästa steg” 17 juni 2015, Dagens Nyheter.
”Terrorresor ska kriminaliseras” 18 juni 2015, Expressen.
”M vill hindra terrorismen genom reseförbud” 1 augusti 2015, Dagens Nyheter.
”Lagen mot terrorism ska utvidgas och skärpas i höst” 28 augusti 2015, Dagens Nyheter.
”Effektivitet mot integritet” 29 augusti 2015, Dagens Nyheter.
”Oklart rättsläge för strategi mot terror” 29 augusti 2015, Dagens Nyheter.
”Det jihadistiska hotet måste mötas gemensamt” 15 november 2015, Dagens Nyheter.
”Salafismen behöver möta hårdare motstånd” 15 november 2015, Expressen.
”Det är en attack på hela mänskligheten” 15 november 2015, Dagens Nyheter.
”Det här väcker känslor som skulle kunna resultera i våld” 16 november 2015, Dagens Nyheter.
”Mona Sahlins plan ska stoppa svenskar från att bli IS-soldater” 26 november 2015, Dagens Nyheter.
”Kriminalisering av terrorresor skyndas på” 11 december 2015, Dagens Nyheter.

Karaktären på uttalandet redovisar för hur politiker framför budskap på ett förenklat och polariserat sätt. De terrorattentat som drabbat Europa blir händelser som svenska makthavare kan dra nytta av. Att förenkla och polarisera händelser återspeglar hur politiker använder medielogikens centrala element till att kommunicera med publiken.

Således redovisar analysen för att det inte är förrän svenska makthavare börjat tala om IS-återvändare som ett existentiellt hot i media som det är möjligt att påvisa en förändring i form av utfärdande av sanktioner. Den signifikanta ökningen av artiklar skedde således året innan det stipulerades om en skärpt svensk terrorlagstiftning. Den eskalerade ökningen av nyhetsartiklar kan förstås i ljuset av att media inom moderna demokratier tenderar att underordna sig de politiska aktörerna i händelse av nationell kris (Strömbäck, 2009). I samband med de terrorattentat som drabbat Europa är det möjligt att se en intensifierad rapportering i media. Ökningen av artiklar kan med fördel förstås med hjälp av uppsatsens teoretiska ramverk. En nyhet hamnar högst upp på dagordningen när händelsen ligger inom ett geografiskt nära område, rapporterar om något gripande och utspelar sig under en begränsad tidsperiod (Strömbäck, 2009). Den politiska arenan betraktar islamistisk extremism som ett potentiellt hot mot Sverige och svenska intressen, och har sålunda gjort under de senaste sex åren. Rapportering som skett från den politiska arenan har skett fri från medias påverkan. Trots detta finner uppsatsen inga evidens för att politiker lyckats med att lyfta frågan in i den offentliga debatten. Det är inte förrän terrorn slagit till mot Europa som det är möjligt att redovisa för att frågan blivit aktuell och en del av den offentliga debatten. Medan rapporteringen från den politiska arenan betraktas som statisk under uppsatsens hela undersökningsperiod, intensifieras istället den mediala rapporteringen. Med hjälp av medielogiken framhåller politiker utsaga om sanktioner. Svenska makthavare talar om IS-återvändare som samhällsfarliga genom att förenkla, polarisera, intensifiera och konkretisera händelsen.

Sammanfattningsvis kan den skärpta terrorlagstiftningen förstås som en process med ursprung från politiken. Den politiska arenan har under en längre tid benämnt islamistisk extremism som ett existentiellt hot mot Sverige. Emellertid frambringar analysen resultat om att den politiska eliten börjat tala om IS-återvändare på ett sätt som frambringar substans i den mediala rapporteringen, efter de terrorattentat som drabbat Europa. Det politiska framträdandet i media kan således förstås som ett sätt att vinna legitimitet hos samhällsmedborgarna.

Sammantaget bedöms terrorattackerna mot Europa vara startskottet för den eskalerade nyhetsrapporteringen. Under denna tidsperiod betraktades IS-återvändare utgöra ett existentiellt hot mot Sverige och svenska intressen både på den politiska arenan och i den offentliga debatten. Svenska makthavare har med avstamp från Europeiska terrorattentat lyckats frama sina politiska budskap och på så vis kunna stipulera om skärpt terrorlagstiftning.

4.4 Slutsats

Uppsatsen har studerat i det fall den skärpta svenska terrorlagstiftning genomgått en medialisering. Frågeställningen besvaras med hjälp av två metodologiska tillvägagångssätt med process-spårning som en övergripande strategi. Till en början användes kvantitativ innehållsanalys. Sökningen begränsades till ett antal nyckelord kopplade till hot och terror med bäring från uppsatsens teoretiska ramverk. Den kvantitativa innehållsanalysen kunde således framhålla resultat om en signifikant skillnad i den mediala rapporteringen innehållande uppsatsens sökord. Med hjälp av att den kvantitativa innehållsanalysen erhöll resultat om att det publicerats flest artiklar innehållande uppsatsens sökord under 2015. Resultatet genererade en fortsatt tes om att den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering med bäring från uppsatsens teoretiska ramverk. För att med säkerhet kunna fastställa resultatet bedömdes det vara nödvändigt att analysera resultatet av den kvantitativa innehållsanalysen med hjälp av en kvalitativ innehållsanalys. Genom att analysera resultatet mer ingående bedöms analysen ge substans till uppsatsens frågeställning.

Den kvalitativa innehållsanalysen bestod av årsrapporter framställda av SÄPO och Must, samt 130 stycken slumpmässigt utvalda artiklar publicerade av Expressen och Dagens Nyheter. Årsrapporterna analyserades under uppsatsens hela undersökningsperiod. Medan analysen av artiklarna begränsades till 2015. Avgränsningen av nyhetsartiklar motiveras av det utvunna resultatet från den kvantitativa innehållsanalysen.

Årsrapporterna framhåller att sympatisörer av islamistisk extremism inte är någon ny företeelse. Uppsatsen erhåller resultat om att den politiska arenan rapporterat om islamistisk extremism som ett hot mot rikets säkerhet under uppsatsens hela undersökningsperiod. Resultatet av de genomgångna årsrapporterna ger möjlighet till att fastställa slutsats om att IS-återvändare bedöms utgöra ett hot mot rikets säkerhet och sålde gjort under de senaste sex åren.

Genomgången av det mediala materialet resulterade i två stycken kategorier vilka hämtar bäring från uppsatsens operationalisering. Politisk logik framhåller politikernas makt över dagordningen, varpå politiska aktörer ges möjlighet till att framföra budskap, fri från medias påverkan.

Medielogiken följer istället av medias sätt att kommunicera. Artiklar tillhörande denna kategori framförs i ljuset av att vara förenklade på ett sådant sätt att informationen blir lättbegriplig för samhällsmedborgarna. Medielogiken tenderar bland annat att vara polariserad, konkret och personifierad.

Sammantaget redovisar inte resultatet från den kvantitativa- och kvalitativa innehållsanalysen någon samverkan. Medan den politiska arenan redovisar för att islamistisk extremism ska betraktas som ett existentiellt hot mot rikets säkerhet, framhåller media istället resultat som påvisar en signifikant skillnad i terrorrelaterad nyhetsrapportering. Den kvantitativa innehållsanalysen redovisar för att nyhetsrapporteringen ökat med 2 213 procent under uppsatsens *hela* undersökningsperiod. Ökningen av terrorrelaterade nyhetsartiklar ska förstås i

ljuset av de terrorattentat som drabbat Europa under 2015. I samband med terrorattentaten har svenska makthavare uppmärksammat IS-återvändare som ett existentiellt hot mot Sverige och svenska intressen, och således introducerat frågan i den offentliga debatten. Detta kan ställas i paritet till den politiska arenan som benämnt IS-återvändare som ett existentiellt hot mot rikets säkerhet under de senaste sex åren.

Sammanfattningsvis har den politiska arenan givits möjlighet till att framhålla IS-återvändare som ett hot utan att tillförskaffa sig något verkligt gehör i den offentliga debatten. Svenska makthavare har således lyft frågan om det hot IS-återvändare kan tänkas utgöra mot riket, in i den offentliga debatten. Emellertid har detta skett med hjälp av media och medias sätt att kommunicera. Processen kan betraktas som en samverkan mellan politiker och media. Precis som Strömbäck (2000) redovisar för, är ingendera tillräcklig stark till att på egenhand framföra sina budskap. Således tillskrivs media vara den aktör varigenom politiker kan förmedla sina budskap.

Huruvida den skärpta svenska terrorlagstiftningen medialiserats beror således på samspelet mellan aktörerna. Emellertid behöver det inte föreligga någon slump bakom den eskalerade nyhetsrapporteringen och stipulerandet av en skärpt svensk terrorlagstiftning. Svenska makthavare har spetsat rapporteringen med hjälp av medias sätt att kommunicera, genom att framföra utsaga som är förenklad, konkretiserad, intensifierad och polariserad. Politikerna kan framhålla IS-återvändare som samhällsfarliga och således stipulera om förändringar som annars hade blivit ifrågasatt.

Medialisering är en dynamisk process och politiken kan betraktas som medialiserad när kommunikationskanalen mellan politiker och samhällsmedborgare domineras av media. Huruvida den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering är en svårbedömd fråga, i termer av att isolera media som den påverkandefaktorn. Den kvalitativa innehållsanalysen av årsrapporterna redovisar för att IS-återvändare betraktats som ett hot under uppsatsens hela undersökningsperiod. Emellertid utvinns det ingen korrelation mellan medias rapportering av terror och sättet som den politiska arenan talat om terror. Istället utvinns den kvalitativa analysen av det mediala materialet resultat om att svenska makthavare kommit att använda sig av masskommunikation och medias sätt att kommunicera som ett verktyg till att kunna förmedla sina budskap till en så står och bred publik som möjligt. Sålunda finner analysen evidens och en koppling mellan terrorattentaten riktade mot Europa, den eskalerade nyhetsrapporteringen och stipulerande av den skärpta svenska terrorlagstiftningen, och kan därmed fastställa resultat om att den skärpta svenska terrorlagstiftningen genomgått en medialisering.

5 Diskussion

Kapitlet avser föra en sammanfattad reflektion avseende uppsatsens teoretiska ramverk och metodologiska tillvägagångssätt. Avslutningsvis kommer reflektioner över uppsatsens empiriska val samt bidrag för vidare forskning att presenteras.

5.1 Teoretisk reflektion

Medias makt tenderar att styra samhällsmedborgarnas uppfattning om verkligheten och framhålla utsaga som inte alltid återspeglar en objektiv sanning. Teorin belyser även att politiker tenderar använda medias kommunikativa sätt, som ett medel för att nå ut till den stora publiken (Strömbäck, 2000). Det är möjligt att framföra ett kritiskt ställningstagande till teorin. Media tycks tilldelas alldeles för stor maktfaktor och framförs i ljuset av att vara deterministiskt med ett samhälle präglad av oförmögna individer till att på egen hand kunna fatta egna beslut. Samhället är föränderligt över tid och media har kommit att utgöra en central roll i samtiden.

5.2 Metodisk reflektion

Intensiv metodologi ämnar förstå det specifika fallet och inte finna lagbundenhet. Följaktligen kan liknande uppfattningar studeras med hjälp av extensiv metodologi. Studier som avser att endast tillämpa en av de två tillvägagångssätten, kan stöta på problem gällande validitet och reliabilitet. Den intensiva studiens styrka är den goda validiteten. Detta med anledning av att den ges möjlighet till att använda flera indikatorer som tillskriver uppsatsen kvalifikationer till att mäta det uppsatsen avser mäta. Å andra sidan minimerar den extensiva metodologin risken för osystematiska felmätningar (Teorell & Svensson, 2007). Valet av att ha kombinerat de båda metoderna bedöms som fruktbart med hänseende till att uppsatsen undvikit att ställas inför eventuella målkonflikter.

5.3 Empirisk reflektion

Empirin tar avstamp från insamlade tidningsartiklar från Expressen och DN, samt årsrapporter sammanställda av SÄPO och Must. Årsrapporterna fastställer viss problematik med att få insyn i myndighetsarbetet med hänseende till att det är underrättelse- och säkerhetstjänst som ligger till grund för analys. Svårigheter uppstår med att bedöma i vilken grad information lämnas ut i de offentliga årsdokumenten. Emellertid har undertecknad gjort bedömningen av att materialet förmedlar tillräckligt mycket information och anses därmed vara relevant för uppsatsens räkning. Den kvalitativa innehållsanalysen av årsrapporterna gav ett välgrundat komplement till den intensiva analys som tillämpades på medierapporteringen.

5.4 Bidrag

Uppsatsen framhåller liknande resultat om medialisering som tidigare forskning påvisat. Det är möjligt att fastställa att den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering, dock svårare att mäta graden av den. Strömbäck (2009) framhåller att ingendera i termer av media och politik är tillräckligt stark att på egen hand framföra sina budskap. Istället för att vid upprepade tillfällen fastställa att politiker använder sig av medielogik bör en prövning och omfördelning av begreppen ske. I takt med att samhället förändras, förändrar även människor sättet att inhämta information på. Således kan det bedömas vara nödvändigt för politiker att förändra sitt sätt att kommunicera. Det behöver inte vara negativt betingat att politiker använder media som ett sätt att kommunicera med samhällsmedborgarna. Politiker och media för båda en kamp över att vinna samhällsmedborgarnas uppmärksamhet. För att politiker ska kunna legitimera sin politik bör de synas i de forum deras väljare befinner sig inom. Således bör framtida forskning om politikernas sätt att kommunicera med publiken förstås i ljuset av medielogik.

Sammanfattning

Uppsatsens syfte har varit att undersöka medialiseringens inverkan på den skärpta svenska terrorlagstiftningen. Uppsatsen avser undersöka samverkan mellan politik och media. Således ämnar inte uppsatsen framhålla något allmängiltigt resultat, utan enkom framföra utsaga om det specifika fallet. Med bakgrund av detta syfte fastställdes frågeställningen; Har den skärpta svenska terrorlagstiftningen genomgått en medialisering?

Uppsatsens analys tar avstamp från en deduktiv ansats av kritisk säkerhetsteori som förmedlar kunskap om att nationers säkerhet även kan komma att hotas inifrån. Samt Strömbäcks medialiseringsteori som ger kunskap om hur politiker kan komma att använda sig av medias sätt att kommunicera som ett verktyg till att förmedla samhällsviktig information. Uppsatsen tillämpar två metodologiska tillvägagångssätt med process-spårning som en övergripande strategi. Den kvantitativa innehållsanalysen av medierapporteringen redovisar för en signifikant skillnad avseende nyhetsrapportering av hot och terror, vilket hämtar bäring från uppsatsens teoretiska ramverk. Medan kvalitativ innehållsanalys från svensk underrättelse- och säkerhetstjänst resulterade i att den politiska arenan under de senaste sex åren bedömt islamistiska extremistgrupper som ett existentiellt hot mot riket. Således erhåller inte analysen från de båda aktörerna något enhälligt resultat. Därav bedömdes det vara nödvändigt att tillämpa en kvalitativ innehållsanalys på resultatet av den kvantitativa medierapporteringen. Således kunde artiklarna analyseras mer ingående och uppsatsens frågeställning kunde besvaras från ett bredare perspektiv genom att använda både kvantitativ- och kvalitativ innehållsanalys.

Sammantaget erhöll analysen resultat att politiker i större utsträckning använt sig av medias sätt att kommunicera i termer av att polarisera, intensifiera och konkretisera sina politiska budskap. Således bedöms den skärpta terrorlagstiftningen genomgått en medialisering i termer av att det är möjligt att utläsa ett samband mellan de terrorattentat som riktats mot Europa, den accelererande nyhetsrapporteringen, och stipulerandet av en skärpt svensk terrorlagstiftning.

Referenser

- Ahrne, G., & Svensson, P. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.
- Bennett, A., & Checkel, J. T. (Red.). (2015). *Process tracing: from metaphor to analytic tool*. Cambridge ; New York: Cambridge University Press.
- Brommesson, D., Ekengren, A.-M., & Oscarsson, H. (2014). Medialisering av Sveriges Riksdag? - Svenska riksdagsledamöters medieanpassning. *Statsvetenskaplig tidskrift*, 116(1). Hämtad från <http://journals.lub.lu.se/index.php/st/article/view/9825>
- Det borde vara olagligt och belagt med mycket stränga straff att delta i terrorism. (2015, januari 21). *Expressen*.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Wängnerud, L. (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.
- Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte proposition 2015/16:78 (2015). Hämtad från <http://www.regeringen.se/contentassets/0d05c16be0b54b7ba4d3706ed68f1f88/ett-sarskilt-straffansvar-for-resor-i-terrorismsyfte-prop.-20151678>
- Hough, P. (2013). *Understanding global security* (Third edition). Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge.
- IS-krigare ska kunna dömas för landsförräderi. (2015, augusti 30). *Expressen*.
- Kriminalisering av IS-stridande är nästa steg. (2015, juni 17). *Dagens Nyheter*.
- Lagarna mot terrorism ska utvidgas och skärpas i höst. (2015, augusti 28). *Dagens Nyheter*.
- Magnus Dahlstedt, R. K. (2010). Hårda nypor för ett mjukt samhälle? Om medialisering och rasifiering i utspelspolitikens Sverife. *Sociologisk forskning*, vol.47(3), 35–56.
- Mintz, A., & DeRouen, K. R. (2010). *Understanding foreign policy decision making*. Cambridge ; New York: Cambridge University Press.

- Napoleoni, L. (2015). *Islamiska staten*. Lidingö: Fri Tanke.
- Peoples, C., & Vaughan-Williams, N. (2015). *Critical security studies: an introduction* (Second edition). London ; New York, NY: Routledge.
- Shoemaker, P. J., & Reese, S. D. (1996). *Mediating the message: theories of influences on mass media content* (2nd ed). White Plains, N.Y: Longman.
- Strömbäck, J. (2000). *Makt och medier: samspelet mellan medborgarna, medierna och de politiska makthavarna*. Lund: Studentlitteratur.
- Strömbäck, J. (2009). Medialisering och makt: En analys av mediernas politiska påverkan. *Statsvetenskaplig Tidskrift 2008, årg 110(nr 4)*, 385–405.
- Så förstärker vi arbetet mot våldsbejakande extremism. (2015, januari 9). *Dagens Nyheter*.
- Sök bland svenska dagstidningar. (u.å.). Hämtad 12 november 2016, från <http://tidningar.kb.se/>
- Teorell, J., & Svensson, T. (2007). *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. Stockholm: Liber.
- Terrorresor ska kriminaliseras. (2015, juni 18). *Expressen*.
- Tolv döda i attack mot satirtidning. (2015, januari 7). Hämtad 28 december 2016, från <http://www.dn.se/nyheter/varlden/tolv-doda-i-attack-mot-satirtidning/>
- Utred möjligheterna att frånta terrormisstänkta passet. (2015, januari 26). *Dagens Nyheter*.
- Vi måste orka tänka att det kan hända här. (2015, januari 12). *Dagens Nyheter*.
- Vi vill skicka svensk väpnad styrka till insatsen i Irak. (2015, april 9). *Dagens Nyheter*.
- Årsbok Säkerhetspolisen. (2010). Säkerhetspolisen. Hämtad från <http://www.sakerhetspolisen.se/publikationer/rapporter-amnesvis.html>
- Årsbok Säkerhetspolisen. (2011). Säkerhetspolisen. Hämtad från <http://www.sakerhetspolisen.se/publikationer/rapporter-amnesvis.html>

Årsbok Säkerhetspolisen. (2012). Säkerhetspolisen. Hämtad från

<http://www.sakerhetspolisen.se/publikationer/rapporter-amnesvis.html>

Årsbok Säkerhetspolisen. (2013). Säkerhetspolisen. Hämtad från

<http://www.sakerhetspolisen.se/publikationer/rapporter-amnesvis.html>

Årsbok Säkerhetspolisen. (2014). Säkerhetspolisen. Hämtad från

<http://www.sakerhetspolisen.se/publikationer/rapporter-amnesvis.html>

Årsbok Säkerhetspolisen. (2015). Säkerhetspolisen. Hämtad från

<http://www.sakerhetspolisen.se/publikationer/rapporter-amnesvis.html>

Årsöversikt Militärunderrättelse och säkerhetstjänst. (2012). Militärunderrättelse och säkerhetstjänst. Hämtad från

<http://www.forsvarsmakten.se/sv/organisation/hogkvarteret/militara-underrattelse-och-sakerhetstjansten/>

Årsöversikt Militärunderrättelse och säkerhetstjänst. (2014). Militärunderrättelse och säkerhetstjänst. Hämtad från

<http://www.forsvarsmakten.se/sv/organisation/hogkvarteret/militara-underrattelse-och-sakerhetstjansten/>

Årsöversikt Militärunderrättelse och säkerhetstjänst. (2015). Militärunderrättelse och säkerhetstjänst. Hämtad från

<http://www.forsvarsmakten.se/sv/organisation/hogkvarteret/militara-underrattelse-och-sakerhetstjansten/>